

18 Ambachten: van job naar hobby

Veel ambachten 📖 worden nog slechts sporadisch, of als hobby beoefend. Veel handvaardigheden en specifieke kennis zijn al verloren gegaan. Vroeger waren het levensbelangrijke technieken. Iedereen was boer en ambachtsman of -vrouw. Industrieel en machinaal werk is natuurlijk veel goedkoper.

Als je het alleen in geld uitdrukt.

En alleen de uiteindelijke, financiële productkost rekent.

Het mee verrekenen van sociale, medische en milieukosten zouden het plaatje kunnen veranderen. Maar je kan niet alles in geld waarderen.

Vakmanschap vindt je ook bij leken. Vakmanschap heeft ook te maken met kunst, en eergevoel. Vaklui leggen ziel in hun werk, en leveren nooit slechte kwaliteit.

Bricoleren 📖 heeft veel betekenissen, o.a. knutselen, prutsen of onprofessioneel dingen maken. Etymologisch is het woord afgeleid van briccola (middeleeuwen, rond 1360 en dan bricole: (slinger) katapult, een groot aanvalswapen). Toen die achterhaald was, kreeg het de betekenis van ‘sluwe manieren’, vandaar ook ‘sleutelen’.

Maar voor mij is het eerder een edele sport: de uitdaging om dingen te maken met de middelen die je hebt, met een beperkt budget en creatief hergebruik van materialen. En daarbij staat het functionele ver boven het imponeren met een westerse industrieel design. Geef mij maar de palettencompostbak boven de plasticen (!) compostton, mijn getimmerde kippenhokje op grasmaaiervielen i.p.v. een prefab kippenvilla en mijn samengeraapt brandhoutafdak met regenwaterton i.p.v. een geïmpregneerd gladhouten constructie waar bewoners van sloppenwijken en tentenkampen nog niet van durven dromen. Bricoleren is een permante vorm van inventief hergebruik, met zo weinig mogelijk verspilling en respect voor alle materialen.

Gezien het grote aantal doe-het-zelf winkels die gouden zaken doen durf ik veronderstellen dat ik niet de enige ben die er zo over denkt. De Engelse term DIY: Do It Yourself lijkt wat meer respect te hebben voor doe-het-zelvers. ‘Circular economy’ avant la lettre.

De juiste mind set is die van Pipi Langkous:

- ♪ *‘Ik denk wel dat ik het kan, want ik heb het nog nooit gedaan.’*
- ♪ *Waarom we de schuld geven aan vorige generaties: er is maar één andere mogelijkheid. Doug Larson*